

Część 6 Efekty ewaluacji wewnętrznej

Data przeprowadzenia warsztatu refleksyjnego

20.02.2023

W warsztacie uczestniczyli:

Członkowie LGD	1
Członkowie Zarządu LGD	1
Członkowie Rady LGD	1
Członkowie organu kontroli wewnętrznej LGD	0
Pracownicy LGD	3
Inni mieszkańcy obszaru objętego LSR	1
Inne podmiotów obszaru objętego LSR	1
Przedstawiciele ZW	0
Przedstawiciele innych LGD	1

1.	Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?	<p>Z początkiem 2022 roku LGD ogłosiła nabór na podejmowanie działalności gospodarczej, który zakładał pozyskanie 38 wniosków. Niestety, z uwagi na niepewność polityki fiskalnej państwa, problemy z dostępnością maszyn i produktów oraz inflacją nie zgłosiła się wystarczająca liczba wnioskodawców i udzielono jedynie 25 premii. Ogłoszony w połowie roku kolejny nabór na to przedsięwzięcie pozwolił już osiągnąć założone rezultaty.</p> <p>Przeprowadzono również nabory na infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną gdzie wnioskodawcami były samorzady i organizacje pozarządowe.</p> <p>W najbliższym czasie zostanie ogłoszony kolejny nabór na podejmowanie, którego finansowym źródłem są różnice kursowe oraz niewykorzystane środki z pozostałych przedsięwzięć.</p>
----	--	--

Pytania uzupełniające:

a)	Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?	Przy założeniu, wykorzystania w pełni puli środków z naboru na podejmowanie działalności gospodarczej przewidzianego na rok 2023, realizacja celów LSR nie będzie zagrożona.
b)	Jakie można wskazać przyczyny odstępstw od planu?	Zagrożeniem dla pełnej realizacji budżetu oraz osiągnięcia wszystkich założonych wskaźników mogą być długie terminy rozpatrywania wniosków w Urzędzie Marszałkowskim, które mogą zaważyć na determinacji wnioskodawców w procesie realizacji operacji.
c)	Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?	Na tym etapie wdrażania strategii LGD nie może zrobić nic więcej niż sumiennie informować wnioskodawców o długości trwania procedury.

2.	W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?	W chwili obecnej właściwie nie ma problemu niewystarczającej jakości wniosków. Te przygotowywane przez jednostki sektora finansów publicznych są bardzo dobre, a doświadczenie gmin w realizacji operacji powoduje, że nie trzeba obawiać się o osiągnięcie wskaźników. Jakość wniosków grantowych systematycznie wzrasta. Również jakość wniosków składanych przez przedsiębiorców uległa poprawie.
----	--	--

Pytania uzupełniające:

a)	W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?	Wnioski składane do LGD są dobrej jakości. Najlepsze są te opracowane przez pracowników gmin. Progres zauważyć można również we wnioskach grantowych oraz wnioskach na podejmowanie działalności. Poprawę jakości wniosków zauważyć można również w przypadku tych, które pisane są przez firmy konsultingowe. Zewnętrzni eksperci wspomagający wnioskodawców zapoznali się ze specyfiką PROW i zazwyczaj nie popełniają już podstawowych błędów.
----	--	---

b)	Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR?	Wnioski słabsze jakościowo zawsze stanowią pewną obawę w realizacji celów LSR. Jednakże w ostatni czasie należy zwrócić uwagę, iż kluczowe znaczenie ma czas jaki upływa pomiędzy napisaniem wniosku, a jego realizacją. Nawet najlepsze wnioski nie wytrzymują konfrontacji z inflacją i zmieniającymi się warunkami biznesowymi. W konsekwencji to warunki zewnętrzne sprawiają czy dany wniosek będzie miał realną szansę na realizację i końcowe rozliczenie.
----	---	---

c)	Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?	Utrzymać wysoką jakość doradztwa w ostatnim planowanym do ogłoszenia naborze, jako istotny czynnik wpływający na jakość wniosków a w perspektywie na ich realizację.
----	--	--

3.	W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?	W opinii uczestników warsztatów kryteria wyboru projektów dotychczasowo spełniały swoją rolę. Niemniej jednak należy zauważyć, iż pewne obawy budzi kryterium innowacyjności oraz rozwój produktu lokalnego/ tradycyjnego/regionalnego o charakterze produktu rolnego; krótkie łańcuchy dostaw nieprzetworzonej lub niskoprzetworzonej żywności.
----	---	--

Pytania uzupełniające:

a)	Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?	W 2021 roku do katalogu kryteriów wprowadzono dodatkowe punkty za rozwój produktu lokalnego/ tradycyjnego/regionalnego o charakterze produktu rolnego; krótkie łańcuchy dostaw nieprzetworzonej lub niskoprzetworzonej żywności. Znacząca wartość tego kryterium powoduje, że wnioskodawcy próbują zdobyć punkty wprowadzając do swego pomysłu na biznes elementy do niego niepasujące. Tylko nieznaczna część wnioskodawców nakierowuje się na realizację zadań bezpośrednio związanego z kryterium. Nabory w 2022 roku wykazały, że kryterium to nie spełnia swojej roli, a wnioskodawcy pozostają na poziomie uzasadnień nie podejmując realnych i znaczących działań w tym kierunku, podobnie jak to się dzieje w przypadku innowacyjności.
----	--	---

b)	<i>Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?</i>	Problem, o ile występuje dotyczy głównie kryterium innowacyjności, co przejawiało się szczególnie w naborach dla przedsiębiorców.
c)	<i>Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?</i>	Na tym etapie nie ma potrzeby na zmianę kryteriów. Na przyszłość należy poddać krytycznej ocenie wymagania od wnioskodawców certyfikatu innowacyjności.

4.	W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?	Wszystkie wybrane projekty przyczyniły się do osiągnięcia celów LSR. LSR została opracowana w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy społeczne tak więc każda operacja realizująca LSR wpisuje się w odpowiedź na potrzeby społeczne obszaru LGD.
----	--	---

Pytanie uzupełniające:

a)	Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?	Wzrost dostępności funduszy rządowych dla gmin spowodował, że środki LGD są dla samorządowców mniej atrakcyjne. Jednak pewność ich pozyskania oraz świadomość wartości dodanej w postaci rozwoju kapitału społecznego powoduje, że współpraca z LGD jest niezmiennie wysoko oceniana. Szczególnie ważną rolę w tym procesie mają projekty grantowe. Przeprowadzenie aż 25 projektów grantowych za kwotę ponad 4 miliony złotych wskazuje na zaangażowanie LGD ale i na wysiłek jaki Stowarzyszenie musiało ponieść. Zmiany gospodarcze oraz społeczne negatywnie wpłynęły na sytuację wnioskodawców. Wysoka inflacja, trudności w dostępności maszyn i urządzeń i ogólna niepewność na rynku utrudniają funkcjonowanie przedsiębiorcom, także negatywnie odbijają się na działaniach infrastrukturalnych podejmowanych przez samorządy. Dezaktualizacja kosztorysów, zwłaszcza przy wydłużonych terminach weryfikacji wniosków w Urzędzie Marszałkowskim, może skutkować odstępowaniem od podpisania umowy oraz rozwiązywaniem umów już podpisanych.
----	--	--

b)	Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jak i jak można na nie zareagować?	Duży obszar LGD powoduje, że gminy są zróżnicowane. Zależy to w mniejszym stopniu od wielkości samej gminy, czy oddalenia od siedziby LGD, a bardziej od zasobności mieszkańców i samorządu. Należy zatem dalej wspierać gminy o mniejszej aktywności i działać na rzecz wyrównywania szans na obszarze. Wykorzystać kontakty nawiązane w projektach grantowych do stworzenia trwałych relacji sieciujących NGO z obszaru.
----	---	--

5.	Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?	Na obecnym etapie wdrażania LSR poziom realizowania wskaźników wydaje się być zapewniony. W przypadku wykorzystania w pełni puli środków w ramach planowanego na 2023 r. naboru z zakresu podejmowania działalności gospodarczej, nie powinno być problemów z poziomem ich realizacji.
----	--	--

Pytania uzupełniające:

a)	Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?	Zbierane przez LGD dane są wiarygodne, a źródła trafne. Bazują na prowadzonym na bieżąco przez biuro LGD monitoringu realizacji LSR. Opierają się na informacjach przekazywanych z Urzędu Marszałkowskiego, ale również bezpośrednio od beneficjentów pomocy, za pośrednictwem wypełnianych przez nich, po realizacji operacji, ankiet monitorujących.
----	---	--

b)	Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?	W kwestii LGD pozostało jedynie monitorowanie realizacji wskaźników z ostatnich przeprowadzonych naborów.
----	---	---

6.	Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?	Procedury są stosunkowo łatwe tylko dla doświadczonych wnioskodawców. Pierwsze podejście do wniosku nawet dla pracowników samorządowych ujawnia znaczące różnice w środkach z PROW w stosunku do innych funduszy. Utrudnieniem w funkcjonowaniu LGD są z pewnością terminy związane z procedurami. Po jednej stronie są to problemy, z którymi borykają się wnioskodawcy, po drugiej LGD ma mniejszą skuteczność działania, jeśli każda zmiana czy aneksowanie zabiera nie tygodnie a miesiące.
----	--	---

Pytanie uzupełniające:

a)	Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?	Na tym etapie wdrażania strategii nie ma już powodów zmiany procedur.
----	--	---

7.	Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?	<p>Zgodnie z harmonogramem Planu komunikacji, w 2022 roku Stowarzyszenie Dolina Pilicy przeprowadziło kampanię informacyjną dla lokalnej społeczności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artykuły na stronie internetowej LGD oraz portalu społecznościowym • Ogłoszenia dotyczące naborów • Wdrożyło działania związane z Marką lokalną Dolina Pilicy • Organizację spotkań informacyjnych na temat efektów realizacji LSR. <p>W przedziale czasowym 18.05.2016 r. 31.12.2022 r. LGD udzieliła doradztwa 445 potencjalnym beneficjentom (przy jedнокrotnym uwzględnieniu wnioskodawcy w całym okresie programowania), w tym 355 osób/podmiotów w zakresie przygotowania wniosku o przyznanie pomocy.</p> <p>LGD systematycznie wdraża i rozwija markę lokalną Dolina Pilicy zwolnij bieg... jest to narzędzie promocji produktów i usług lokalnych związanych z regionem, oferowanych przez twórców i usługodawców z obszaru działania Stowarzyszenia Doliny Pilicy.</p> <p>W 2022 roku LGD wzięło udział w jednej z imprez lokalnych podczas których wspólnie z Wystawcami z terenu działania LGD Dolina Pilicy promowano walory turystyczne obszaru, lokalnych twórców oraz przedsiębiorców. W 2022 roku w tego typu imprezach wzięło udział 6 wystawców .</p> <p>W lipcu 2022 roku LGD podpisała Umowę o międzynarodowej współpracy partnerskiej pt. „Rozwój produktu z Association Cosmopolite Village (stowarzyszenie Polonii francuskiej). Celem projektu współpracy jest wymiana doświadczeń w ramach dobrych praktyk poprzez poznanie i promocję produktów, usług i inicjatyw lokalnych w tym również oznaczonych Znakiem Marki lokalnej Dolina Pilicy. 14 lipca 2022 r. podczas Narodowego Święta Wyzwolenia Bastylli w Paryżu prezentowano certyfikowane produkty, usługi i inicjatywy Marki lokalnej Dolina Pilicy.</p> <p>W roku 2022 LGD zrealizowała 9 zadań publicznych we współpracy z gminami Inowódz, Lubochnia, Opoczno, Poświętne, Sławno i Wolbórz. W ramach zadań zorganizowano 6 warsztatów w kategorii kulinarnej, 3 warsztaty w kategorii rękodzieła artystycznego i 1 warsztat malarstwa. Ich głównymi celami było przekazywanie mieszkańcom nowych, bardzo przydatnych na co dzień kompetencji dotyczących wiedzy z zakresu nowoczesnej kuchni oraz rozwój lokalnej społeczności poprzez aktywny udział w przeprowadzonych warsztatach artystycznych. Zorganizowano także Przegląd Zespołów Folklorystycznych "Na pilicką nutę w którym wzięło udział 16 zespołów folklorystycznych z obszaru województwa łódzkiego, a także województwa mazowieckiego. Szeroki charakter przeglądu pozwolił na poszerzenie wiedzy i zapoznanie się dziedzictwem kulturowym obszaru, stał się okazją do wymiany doświadczeń Szkolenie pt.: "Nie panikuję reaguję" było okazją do teoretycznego i praktycznego przygotowania się jak radzić sobie w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.</p>
----	--	---

8.	a) Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?	Uprościć wnioski o przyznanie pomocy – ze szczególnym uwzględnieniem biznesplanu oraz reszty procedur. Należy poddać analizie wszystkie wnioski z warsztatów prowadzonych w poprzednich latach by bardziej precyzyjnie przygotować nową strategię rozwoju lokalnego.
----	---	--

9.	Inne zagadnienia związane z procesem realizacji LSR	Brak
----	---	------

10.	Sposób wykorzystania rekomendacji	Rekomendacje wypracowane w toku ewaluacji wewnętrznej, której podsumowaniem był warsztat refleksyjny sprzed roku zostały zrealizowane. Obecnie przedstawione rekomendacje zostaną przeanalizowane przez zespół złożony z pracowników biura, zarządu oraz Rady LGD. Realizacja rekomendacji oraz efekty ich wdrożenia będzie elementem oceny w kolejnej ewaluacji wewnętrznej.
-----	-----------------------------------	---